

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 8 marca 1994 r.

Nr 29

TREŚĆ:

Poz.:

UMOWY MIĘDZYNARODOWE:

- 104 — Konwencja konsularna między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią, sporządzona w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r. 397
- 105 — Oświadczenie rządowe z dnia 17 grudnia 1993 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią, sporządzonej w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r. 408
- 106 — Układ między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią o przyjaznych stosunkach i współpracy, sporządzony w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r. 408
- 107 — Oświadczenie rządowe z dnia 17 grudnia 1993 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Układu między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią o przyjaznych stosunkach i współpracy, sporządzonego w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r. 412

104

KONWENCJA KONSULARNA

między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią,

sporządzona w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 25 stycznia 1993 r. została sporządzona w Bukareszcie Konwencja konsularna między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią w następującym brzmieniu:

KONWENCJA KONSULARNA

między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią

Rzeczpospolita Polska i Rumunia,

ożywione pragnieniem rozwijania i umacniania tradycyjnie przyjaznych stosunków wzajemnych,

pragnąc kontynuować rozwój współpracy i stosunków między obydwoma Państwami na zasadach poszanowania suwerennej równości i integralności terytorialnej, a także nieingerencji w sprawy wewnętrzne,

kierując się pragnieniem uregulowania i rozwijania stosunków konsularnych między obydwoma Państwami na zasadach jak najdalej idących ułatwień w ochronie praw i interesów ich obywateli,

postanowiły zawrzeć Konwencję konsularną i uzgodniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

Artykuł 1

Definicje

1. W rozumieniu niniejszej konwencji następujące wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

- „urząd konsularny” oznacza każdy konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;
- „okręg konsularny” oznacza obszar wyznaczony urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;
- „kierownik urzędu konsularnego” oznacza osobę powołaną do działania w tym charakterze;
- „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, łącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych;

- e) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie administracyjnej lub technicznej urzędu konsularnego;
- f) „członek personelu służby” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;
- g) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych, pracowników konsularnych oraz członków personelu służby;
- h) „członek personelu prywatnego” oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;
- i) „członek rodziny” oznacza małżonkę albo małżonka członka urzędu konsularnego, ich dzieci i rodziców, pod warunkiem że pozostają z nim we wspólnocie domowej i są na jego utrzymaniu;
- j) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, niezależnie od tego, czyją są własnością, używane wyłącznie do celów urzędu konsularnego;
- k) „archiwa konsularne” oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, techniczne zasoby gromadzenia i wykorzystania informacji, rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, a także przedmioty wyposażenia służące do ich zabezpieczenia i przechowywania;
- l) „statek” oznacza każdą jednostkę pływającą, uprawnioną do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, z wyjątkiem okrętów wojennych;
- m) „statek powietrzny” oznacza każdą jednostkę latającą, zarejestrowaną w Państwie wysyłającym, noszącą znaki rejestracyjne tego Państwa, z wyjątkiem wojskowych jednostek latających.

2. Postanowienia niniejszej konwencji dotyczące obywateli Państwa wysyłającego stosuje się, jeżeli jest to możliwe, również do osób prawnych i innych podmiotów nie posiadających osobowości prawnej, ustanowionych zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego i mających siedzibę w tym Państwie.

ROZDZIAŁ II

USTANAWIANIE URZĘDÓW KONSULARNYCH ORAZ MIANOWANIE CZŁONKÓW URZĘDÓW KONSULARNYCH

Artykuł 2

Ustanowienie urzędu konsularnego

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za zgodą tego Państwa.
2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny są ustalane przez Państwo wysyłające i podlegają aprobachie Państwa przyjmującego. Późniejsze zmiany siedziby urzędu konsularnego, jego klasy i okręgu konsularnego mogą być dokonywane przez Państwo wysyłające jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

Artykuł 3

Mianowanie i dopuszczenie kierownika urzędu konsularnego

1. Kierownik urzędu konsularnego jest mianowany przez Państwo wysyłające, a dopuszczany do wykonywania swych funkcji przez Państwo przyjmujące.

2. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszej konwencji, sposób mianowania i dopuszczenia kierownika urzędu konsularnego regulowany jest odpowiednio przez ustawy i inne przepisy oraz zwyczaje zarówno Państwa wysyłającego, jak i Państwa przyjmującego.

Artykuł 4

Listy komisyjne lub notyfikacja o nominacji

1. Państwo wysyłające zaopatruje kierownika urzędu konsularnego w dokument posiadający formę listów komisyjnych lub podobnego dokumentu, wystawiony w związku z każdą nominacją, stwierdzający jego charakter urzędowy i wskazujący w zasadzie jego imiona i nazwisko, kategorię, klasę, okręg konsularny oraz siedzibę urzędu konsularnego.
2. Państwo wysyłające przekazuje listy komisyjne lub podobny dokument w drodze dyplomatycznej lub w innej stosownej drodze rządowi Państwa, na którego terytorium kierownik urzędu konsularnego ma wykonywać swe funkcje.
3. Jeżeli Państwo przyjmujące na to się zgadza, Państwo wysyłające może, zamiast listów komisyjnych lub podobnego dokumentu, skierować do Państwa przyjmującego notyfikację zawierającą dane przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 5

Exequatur

1. Kierownik urzędu konsularnego zostaje dopuszczony do wykonywania swych funkcji na mocy upoważnienia Państwa przyjmującego, zwanego „exequatur”, bez względu na formę tego upoważnienia.
2. Państwo, które odmawia udzielenia exequatur, nie jest zobowiązane do podania Państwu wysyłającemu przyczyn odmowy.
3. Z zastrzeżeniem postanowień artykułów 6 i 8, kierownik urzędu konsularnego nie może przystąpić do wykonywania swych funkcji przed uzyskaniem exequatur.

Artykuł 6

Tymczasowe dopuszczenie kierownika urzędu konsularnego

Do czasu udzielenia exequatur kierownik urzędu konsularnego może być tymczasowo dopuszczony do wykonywania swych funkcji. W takim przypadku mają zastosowanie postanowienia niniejszej konwencji.

Artykuł 7

Tymczasowe wykonywanie funkcji kierownika urzędu konsularnego

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie ma możliwości wykonywania swych funkcji lub jeżeli jego stanowisko nie jest obsadzone, jako kierownik urzędu konsularnego może czasowo działać tymczasowy kierownik.
2. Imiona i nazwisko tymczasowego kierownika są notyfikowane bądź przez przedstawicielstwo dyplomatyczne

Państwa wysyłającego, bądź — gdy Państwo to nie ma przedstawicielstwa dyplomatycznego w Państwie przyjmującym — przez kierownika urzędu konsularnego, bądź w razie gdy ten nie może tego uczynić, przez jakikolwiek właściwy organ Państwa wysyłającego ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego lub organowi wyznaczonemu przez to ministerstwo. Notyfikacja ta powinna być w zasadzie dokonana uprzednio. Państwo przyjmujące może uzależnić od swej zgody dopuszczenie — jako tymczasowego kierownika — osoby, która nie jest przedstawicielem dyplomatycznym ani urzędnikiem konsularnym Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego powinny udzielać tymczasowemu kierownikowi pomocy i ochrony. W czasie gdy kieruje on urzędem, postanowienia niniejszej konwencji mają do niego zastosowanie na tych samych zasadach, jak do kierownika danego urzędu konsularnego.

4. Jeżeli w okolicznościach przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu tymczasowym kierownikiem jest mianowany przez Państwo wysyłające członek personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych Państwa wysyłającego, korzysta on z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych.

Artykuł 8

Powiadomienie władz okręgu konsularnego

Z chwilą gdy kierownik urzędu konsularnego zostanie dopuszczony, choćby tymczasowo, do wykonywania swych funkcji, Państwo przyjmujące powinno niezwłocznie powiadomić o tym właściwe władze okręgu konsularnego. Powinno ono również zapewnić podjęcie niezbędnych środków dla umożliwienia kierownikowi urzędu konsularnego wywiązywania się z obowiązków urzędowych i korzystania z postanowień niniejszej konwencji.

Artykuł 9

Obywatelstwo urzędników konsularnych

Urzędnikami konsularnymi mogą być jedynie obywatele Państwa wysyłającego.

Artykuł 10

Wykonywanie funkcji konsularnych w państwie trzecim

Po notyfikacji państwom zainteresowanym i w braku wyraźnego sprzeciwu któregośkolwiek z nich Państwo wysyłające może powierzyć urzędowi konsularnemu, ustanowionemu w jednym państwie, wykonywanie funkcji konsularnych w innym państwie.

Artykuł 11

Wykonywanie funkcji konsularnych na rzecz państwa trzeciego

Po odpowiedniej notyfikacji Państwu przyjmującemu i w braku jego sprzeciwu urząd konsularny Państwa wysyłającego może wykonywać w Państwie przyjmującym funkcje konsularne na rzecz państwa trzeciego.

Artykuł 12

Honorowi urzędnicy konsularni

Każda z obu Umawiających się Stron może — w ramach stosunków dwustronnych — mianować i przyjmować honorowych urzędników konsularnych, stosując wobec nich postanowienia rozdziału III Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych oraz, jeśli jest to możliwe, postanowienia niniejszej konwencji. Honorowi urzędnicy konsularni mogą być obywatelami Państwa wysyłającego, Państwa przyjmującego lub państwa trzeciego.

Artykuł 13

Powiadamianie państwa przyjmującego o przyjazdach i wyjazdach

Ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego będzie pisemnie powiadamiane:

- a) o przybyciu do urzędu członka urzędu konsularnego po mianowaniu, o jego ostatecznym wyjeździe lub o zakończeniu wykonywania obowiązków oraz o wszystkich innych zmianach mających wpływ na jego status, które mogą powstać w czasie zatrudnienia w urzędzie konsularnym;
- b) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego oraz, jeżeli to ma miejsce, o fakcie, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny;
- c) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe członka personelu prywatnego oraz o zakończeniu jego służby;
- d) o zatrudnieniu i zwolnieniu osoby zamieszkałej na stałe w Państwie przyjmującym jako członka urzędu konsularnego lub członka personelu prywatnego.

Artykuł 14

Dokumenty tożsamości

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu odpowiedni dokument stwierdzający jego tożsamość, stopień i pełnioną przez niego funkcję.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się także do pracowników konsularnych, członków personelu służby oraz członków personelu prywatnego, pod warunkiem że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego ani nie posiadają w tym Państwie stałego miejsca pobytu.

Artykuł 15

Zakończenie funkcji członka urzędu konsularnego

1. Funkcje członka urzędu konsularnego ulegają zakończeniu w szczególności przez:

- a) notyfikację Państwa wysyłającego Państwu przyjmującemu, że funkcje danej osoby uległy zakończeniu;
- b) cofnięcie exequatur;
- c) notyfikację Państwa przyjmującego Państwu wysyłającemu, że Państwo przyjmujące przestało uważać tę osobę za członka urzędu konsularnego.

2. Państwo przyjmujące może w każdej chwili, bez obowiązku uzasadniania swojej decyzji, powiadomić w drodze dyplomatycznej Państwo wysyłające o tym, że exequatur

udzielone kierownikowi urzędu konsularnego zostało cofnięte albo że urzędnik konsularny został uznany za *persona non grata* lub że jakikolwiek inny członek urzędu konsularnego jest osobą niepożądaną. W tym przypadku Państwo wysyłające odwoła taką osobę, jeżeli przystąpiła już do wykonywania funkcji. Jeżeli Państwo wysyłające nie wypełni w rozsądnym terminie tego obowiązku, Państwo przyjmujące może przestać uznawać taką osobę za członka urzędu konsularnego.

ROZDZIAŁ III

UŁATWIENIA, PRZYWILEJE I IMMUNITETY

Artykuł 16

Ułatwienia w działalności urzędu konsularnego

Państwo przyjmujące udzieli urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonywaniu jego funkcji i podejmie odpowiednie środki w tym celu, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swą działalność urzędową oraz korzystać z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji.

Artykuł 17

Używanie flagi i godła państwowego

1. Państwo wysyłające ma prawo używania w Państwie przyjmującym swej flagi państwowej i godła zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszona na budynku zajmowanym przez urząd konsularny, na rezydencji kierownika urzędu konsularnego i na jego środkach transportu, gdy są używane do celów służbowych.

3. Godło Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem w języku Państwa wysyłającego i w języku Państwa przyjmującego, oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczone na budynku urzędu konsularnego i na rezydencji kierownika tego urzędu.

4. Przy korzystaniu z prawa przyznanego w niniejszym artykule należy uwzględniać ustawy i inne przepisy oraz zwyczaje Państwa przyjmującego.

Artykuł 18

Pomieszczenia

Państwo przyjmujące pomaga Państwu wysyłającemu, zgodnie ze swoimi ustawami i innymi przepisami, w uzyskaniu pomieszczeń niezbędnych dla urzędu konsularnego oraz, w miarę potrzeby, odpowiednich mieszkań dla członków urzędu konsularnego.

Artykuł 19

Nabywanie terenów i budynków

1. Państwo wysyłające ma prawo, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego:

- a) nabywać na własność, posiadać lub wynajmować tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na pomieszczenia urzędu konsularnego, na rezydencję kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania innych członków urzędu konsularnego;

- b) budować lub przystosowywać do tych samych celów budynki na nabytych terenach;
- c) przenosić prawo własności terenów, budynków lub części budynków w ten sposób nabytych lub zbudowanych.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku stosowania się do przepisów i ograniczeń w zakresie budownictwa, urbanistyki i ochrony zabytków, mających zastosowanie na obszarze, na którym znajdują się wymienione tereny, budynki lub ich części przeznaczone na pomieszczenia konsularne.

Artykuł 20

Nietykalność pomieszczeń konsularnych i rezydencji

1. Pomieszczenia konsularne oraz rezydencja kierownika urzędu konsularnego są nietykalne. Organy Państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

2. Państwo przyjmujące ma szczególny obowiązek przedsięwzięcia wszelkich stosownych środków dla ochrony pomieszczeń konsularnych przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz dla zapobieżenia zakłóceniu spokoju urzędu konsularnego lub uchybieniu jego godności.

Artykuł 21

Zwolnienie od rekwizycji

Pomieszczenia konsularne, rezydencja kierownika urzędu konsularnego i mieszkania innych członków urzędu konsularnego wraz z umeblowaniem, mienie urzędu konsularnego, a także środki transportu nie podlegają żadnej rekwizycji dla celów obrony narodowej lub użyteczności publicznej.

Artykuł 22

Zwolnienie pomieszczeń konsularnych i środków transportu od podatków i opłat

1. Pomieszczenia konsularne, rezydencja kierownika urzędu konsularnego, a także mieszkania członków urzędu konsularnego, których właścicielem lub najemcą jest Państwo wysyłające lub jakakolwiek osoba działająca w jego imieniu, są zwolnione od wszelkich podatków i opłat państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem opłat pobieranych za świadczenie usług.

2. Zwolnień przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu nie stosuje się do podatków i opłat ciążących na podstawie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym lub z osobą działającą w jego imieniu.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do środków transportu używanych na potrzeby urzędu konsularnego.

Artykuł 23

Nietykalność archiwów i dokumentów konsularnych

Archiwa i dokumenty konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 24

Swoboda porozumiewania się

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego dla wszelkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków łączności, łącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, pocztą dyplomatyczną lub konsularną oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny może jednak zainstalować nadajnik radiowy i używać go jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna. Wyrażenie „korespondencja urzędowa” oznacza wszelką korespondencję dotyczącą urzędu konsularnego i jego funkcji.

3. Poczty konsularnej nie wolno ani otwierać, ani zatrzymywać. Jeżeli jednak właściwe organy Państwa przyjmującego mają poważne podstawy, aby przypuszczać, że poczta zawiera przedmioty inne niż korespondencja, dokumenty i przedmioty określone w ust. 4 niniejszego artykułu, mogą prosić, aby poczta ta została otwarta w ich obecności przez upoważnionego przedstawiciela Państwa wysyłającego. Jeżeli organy Państwa wysyłającego odmówią zastosowania się do tej prośby, poczta zostanie zwrócona do miejsca, z którego pochodzi.

4. Paczki składające się na pocztę konsularną powinny mieć widoczne zewnętrzne oznaczenia ich charakteru i mogą zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty lub przedmioty przeznaczone wyłącznie do użytku urzędowego.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego charakter i określający liczbę paczek składających się na pocztę konsularną. Z wyjątkiem przypadku gdy Państwo przyjmujące na to zezwala, nie może on być obywatelem Państwa przyjmującego ani — gdy jest obywatelem Państwa wysyłającego — nie może mieć stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym. W czasie wykonywania swych funkcji kurier ten jest chroniony przez Państwo przyjmujące. Korzysta on z nietykalności osobistej i nie podlega aresztowaniu, zatrzymaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek formie.

6. Państwo wysyłające, jego przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne mogą wyznaczać kurierów konsularnych *ad hoc*. W takich przypadkach postanowienia ust. 5 niniejszego artykułu mają również zastosowanie z zastrzeżeniem, że wymienione tam immunitety wygasają, gdy taki kurier doręczy odbiorcy pocztę konsularną, która została mu powierzona.

7. Poczta konsularna może być powierzona kapitanowi statku lub statku powietrznego, udającego się do prawnie dozwolonego miejsca przybycia. Kapitan ten powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument określający liczbę paczek składających się na pocztę konsularną, lecz nie jest uważany za kuriera konsularnego. Na podstawie porozumienia z właściwymi miejscowymi organami urząd konsularny

może wysłać jednego ze swych członków w celu bezpośredniego i swobodnego odebrania poczty konsularnej od kapitana statku lub statku powietrznego lub przekazania takiej poczty w ten sam sposób.

Artykuł 25

Ochrona urzędników konsularnych

Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych z należnym szacunkiem i zastosuje wszelkie odpowiednie środki dla zapobiegania jakimkolwiek zamachom na ich osoby, wolność lub godność.

Artykuł 26

Nietykalność osobista i immunitet jurysdykcyjny

1. Urzędnik konsularny korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego. Korzysta on z nietykalności osobistej i nie podlega aresztowaniu, zatrzymaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek formie.

2. Pracownik konsularny oraz członek personelu służby korzystają z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności wykonywanych w zakresie ich obowiązków urzędowych.

3. Postanowień ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się do spraw cywilnych:

- a) wynikłych z zawarcia przez członka urzędu konsularnego umowy, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- b) wytoczonych na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku spowodowanego przez członka urzędu konsularnego w Państwie przyjmującym jakimkolwiek środkiem transportu;
- c) dotyczących spadków, w których członek urzędu konsularnego występuje w charakterze osoby prywatnej jako spadkobierca, zapisobierca, wykonawca testamentu, zarządca lub kurator spadku.

Artykuł 27

Obowiązek składania zeznań w charakterze świadka

1. Członkowie urzędu konsularnego mogą być wzywani do składania zeznań w charakterze świadków przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego. Niemniej jednak wobec urzędników konsularnych nie można stosować żadnego środka przymusu ani innej sankcji. Pracownik konsularny i członek personelu służby nie powinni odmawiać składania zeznań, z wyjątkiem przypadków wymienionych w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Organ żądający zeznań powinien unikać utrudniania urzędnikowi konsularnemu wykonywania jego funkcji. Może on, gdy jest to możliwe, przyjąć te zeznania w jego mieszkaniu lub w urzędzie konsularnym bądź przyjąć od niego oświadczenie na piśmie.

3. Członkowie urzędu konsularnego nie są zobowiązani do składania zeznań co do faktów związanych z wykonywaniem ich funkcji ani do przedstawiania urzędowej korespondencji i dokumentów odnoszących się do ich funkcji. Mają oni również prawo odmowy zeznań w charakterze ekspertów w zakresie prawa Państwa wysyłającego. Postanowienie to ma również zastosowanie do członków personelu prywatnego w odniesieniu do faktów, które są związane z działalnością urzędu konsularnego.

Artykuł 28

Zrzeczenie się przywilejów i immunitetów

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów określonych w artykułach 26 ust. 1 i 2 oraz 27. To zrzeczenie się będzie zawsze wyraźne i zakomunikowane Państwu przyjmującemu na piśmie.

2. Wszczęcie przez członka urzędu konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego, pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do postępowania cywilnego lub administracyjnego nie jest uważane za zrzeczenie się immunitetu od środków wykonania orzeczenia. W stosunku do takich środków niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 29

Zwolnienie od świadczeń osobistych i rzeczowych

Państwo przyjmujące zwalnia członków urzędu konsularnego od wszelkich świadczeń osobistych, od wszelkiej służby publicznej jakiegokolwiek charakteru oraz od obowiązków wojskowych, takich jak rekwizycje, kontrybucje i zakwaterowanie.

Artykuł 30

Zwolnienie od obowiązku rejestracji cudzoziemców

Członkowie urzędu konsularnego są zwolnieni od wszelkich obowiązków przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji, zezwolenia na pobyt i innych formalności dotyczących cudzoziemców.

Artykuł 31

Zwolnienie od podatków i opłat

1. Członkowie urzędu konsularnego są zwolnieni od wszelkich podatków i opłat osobistych i rzeczowych — państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem:

- a) podatków pośrednich tego rodzaju, które zazwyczaj są wliczane w cenę towarów lub usług;
- b) podatków i opłat od prywatnych nieruchomości położonych na terytorium Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 22;

- c) podatków spadkowych i podatków od przeniesienia prawa własności pobieranych przez Państwo przyjmujące, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 33;
- d) podatków i opłat od wszelkiego rodzaju dochodów prywatnych, mających swe źródło w Państwie przyjmującym;
- e) opłat pobieranych z tytułu zapłaty za świadczenie określonych usług;
- f) opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i skarbowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 22.

2. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których wynagrodzenia lub uposażenia nie są zwalniane z podatków od dochodów w Państwie przyjmującym, powinni wypełniać obowiązki nakładane przez ustawy i inne przepisy tego Państwa w zakresie pobierania podatków od dochodów.

Artykuł 32

Zwolnienie od opłat celnych i kontroli celnej

1. Zgodnie z przyjętymi przez siebie ustawami i innymi przepisami Państwo przyjmujące zezwala na przywóz i wywóz oraz zwalnia od wszelkich opłat celnych, podatków i innych związanych z tym należności, z wyjątkiem opłat za składowanie, przewóz i inne podobne usługi, co do:

- a) przedmiotów przeznaczonych do użytku służbowego urzędu konsularnego;
- b) przedmiotów przeznaczonych do użytku osobistego urzędnika konsularnego, łącznie z przedmiotami przeznaczonymi do jego urządzenia się.

2. Pracownik konsularny korzysta z przywilejów i zwolnień przewidzianych w ust. 1 pkt b) niniejszego artykułu co do przedmiotów przywiezionych w czasie jego pierwszego instalowania się.

3. Bagaż osobisty urzędnika konsularnego jest zwolniony od kontroli celnej, jeśli nie ma poważnych powodów do przypuszczeń, że zawiera przedmioty inne niż te, na których przywóz zezwala się stosownie do ust. 1 pkt b) niniejszego artykułu, albo przedmioty, których przywóz i wywóz jest zabroniony stosownie do ustawodawstwa lub przepisów o kwarantannie Państwa przyjmującego. W takim przypadku kontrola może być przeprowadzona wyłącznie w obecności urzędnika konsularnego, członka jego rodziny lub osoby przez nich upoważnionej.

Artykuł 33

Spadek po członku urzędu konsularnego

W razie śmierci członka urzędu konsularnego Państwo przyjmujące:

- a) zezwoli na wywóz ruchomego mienia zmarłego;
- b) nie będzie pobierać podatków spadkowych ani podatków od przeniesienia prawa własności w odniesieniu do mienia ruchomego, które znajdowało się w Państwie przyjmującym jedynie w związku z przebywaniem w tym Państwie osoby zmarłej jako członka urzędu konsularnego.

Artykuł 34

Swoboda poruszania się

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewni wszystkim członkom urzędu konsularnego swobodę poruszania się i podróżowania na swym terytorium.

Artykuł 35

Ubezpieczenie środków transportu

Środki transportu, będące własnością Państwa wysyłającego i przeznaczone na potrzeby urzędu konsularnego lub będące własnością członków urzędu konsularnego, podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu.

Artykuł 36

Przywileje i immunitety członków rodziny

Członkowie rodziny członka urzędu konsularnego korzystają z przywilejów przewidzianych w art. 14, 26, 27 ust. 3, art. 29, 30, 31, 32 ust. 1 pkt b) i ust. 2, a także w art. 33 i 34 niniejszej konwencji, pod warunkiem że nie są obywatelami Państwa przyjmującego, nie mają w tym Państwie stałego miejsca pobytu i nie prowadzą w nim żadnej działalności zarobkowej.

Artykuł 37

Wyłączenie od przywilejów i immunitetów

1. Członkowie urzędu konsularnego, którzy są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie, nie korzystają z przywilejów i immunitetów określonych w niniejszej konwencji, z wyjątkiem postanowień artykułu 27 ust. 3.

2. Niemniej jednak Państwo przyjmujące powinno wykonywać jurysdykcję w stosunku do osób wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu w taki sposób, aby niepotrzebnie nie utrudniać wykonywania funkcji przez urząd konsularny.

ROZDZIAŁ IV

FUNKCJE KONSULARNE

Artykuł 38

Zakres funkcji konsularnych

Urząd konsularny jest uprawniony do popierania we wszelkich formach rozwoju stosunków gospodarczych, handlowych, kulturalnych i naukowych oraz wymiany turystycznej między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym, a także do przyczyniania się w każdy inny sposób do rozwoju przyjaznych stosunków między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym oraz ochrony praw i interesów Państwa wysyłającego i jego obywateli.

Artykuł 39

Porozumiewanie się z władzami Państwa przyjmującego

1. Urzędnik konsularny wykonuje funkcje konsularne w swoim okręgu konsularnym. Jednakże w wyjątkowych przypadkach może on również, za zgodą Państwa przyjmującego, wykonywać swoje funkcje poza tym okręgiem.

2. Przy wykonywaniu funkcji urzędnik konsularny może zwracać się do:

- właściwych miejscowych organów swojego okręgu konsularnego;
- właściwych centralnych organów Państwa przyjmującego, w zakresie, w jakim jest to dopuszczalne przez ustawy, inne przepisy i zwyczaje tego Państwa, a także umowy międzynarodowe.

Artykuł 40

Reprezentowanie Państwa przy organizacjach międzynarodowych

Urzędnik konsularny, po notyfikacji Państwu przyjmującemu, może działać jako przedstawiciel Państwa wysyłającego przy organizacjach międzynarodowych.

Artykuł 41

Zastępowanie obywateli przed sądami Państwa przyjmującego

1. Urzędnik konsularny ma prawo, zgodnie z praktyką i procedurą obowiązującą w Państwie przyjmującym, zastępować obywateli Państwa wysyłającego bądź zapewnić im odpowiednie zastępstwo przed sądami lub innymi organami Państwa przyjmującego i domagać się, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, podjęcia tymczasowych środków dla ochrony praw i interesów obywateli Państwa wysyłającego, jeśli obywatele ci z powodu nieobecności lub jakiegokolwiek innej przyczyny nie są w stanie podjąć w odpowiednim czasie obrony swoich praw i interesów.

2. Zastępstwo, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, ustaje z chwilą, gdy osoba zastępowana wyznaczy swojego pełnomocnika albo podejmie się osobiście obrony swoich praw i interesów.

Artykuł 42

Prowadzenie rejestru obywateli, wystawianie paszportów i wiz

Urzędnik konsularny ma prawo:

- prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego;
- wydawać obywatelom Państwa wysyłającego paszporty lub inne dokumenty, przedłużać ich ważność, dokonywać w nich innych zmian, a także unieważniać je;
- wydawać wizy.

Artykuł 43

Funkcje dotyczące aktów stanu cywilnego

1. Kierownik urzędu konsularnego ma prawo przyjmować oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, pod

warunkiem że obie strony posiadają wyłącznie obywatelstwo Państwa wysyłającego. Urząd konsularny powiadamia właściwe organy Państwa przyjmującego o przyjęciu oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, jeżeli jest to wymagane przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny ma prawo prowadzić rejestr urodzeń, oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński i zgonów lub przyjmować zgłoszenia i dokumenty dotyczące urodzeń, oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński i zgonów obywateli Państwa wysyłającego oraz wydawać odpowiednie dokumenty. Postanowienie to nie zwalnia jednak obywateli Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustawodawstwa Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji urodzeń, oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński i zgonów.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego, na żądanie urzędu konsularnego, będą bezzwłocznie i nieodpłatnie przekazywać do celów urzędowych kopie i odpisy aktów stanu cywilnego, dotyczące obywateli Państwa wysyłającego.

Artykuł 44

Funkcje notarialne

1. Urzędnik konsularny ma prawo:

- a) przyjmować, sporządzać i poświadczać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego;
- b) przyjmować, sporządzać i poświadczać testamenty i inne dokumenty stwierdzające jednostronne czynności prawne obywateli Państwa wysyłającego, sporządzone zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa;
- c) legalizować dokumenty i pieczęcie na dokumentach oraz uwierzytelniać własnoręczność podpisów obywateli Państwa wysyłającego;
- d) legalizować wszelkie dokumenty wydane przez organy Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego oraz poświadczać kopie i odpisy tych dokumentów;
- e) tłumaczyć dokumenty i poświadczać zgodność tłumacheń;
- f) sporządzać i poświadczać umowy zawierane między obywatelami Państwa wysyłającego, jeżeli nie dotyczą one ustanowienia, przeniesienia lub wygaśnięcia praw rzeczowych do nieruchomości znajdujących się w Państwie przyjmującym;
- g) sporządzać i uwierzytelniać umowy, bez względu na obywatelstwo stron, jeśli umowy te odnoszą się do mienia lub praw znajdujących się w Państwie wysyłającym i mają wywrzeć skutki prawne wyłącznie w tym Państwie;
- h) legalizować lub wydawać, zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego, dokumenty dotyczące pochodzenia towarów oraz inne podobne dokumenty;
- i) ogłaszać w pomieszczeniach konsularnych zawiadomienia dotyczące wszelkich spraw z zakresu praw, obowiązków lub interesów obywateli Państwa wysyłającego.

2. Dokumenty wymienione w ust. 1 niniejszego artykułu, sporządzone, zalegalizowane lub poświadczone

przez urzędnika konsularnego, są uważane za odpowiednio zalegalizowane dokumenty urzędowe, mające taką samą moc dowodową i wywierające takie same skutki prawne jak dokumenty zalegalizowane przez właściwe organy Państwa przyjmującego.

Artykuł 45

Przymywanie depozytów

1. Urzędnik konsularny ma prawo przyjmować do depozytu dokumenty, pieniądze i przedmioty wartościowe, powierzone przez obywateli Państwa wysyłającego.

2. Urzędnik konsularny ma również prawo otrzymywać, w celu przekazania właścicielowi, przedmioty zagubione przez obywateli Państwa wysyłającego podczas pobytu w Państwie przyjmującym.

Artykuł 46

Opieka i kuratela

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią urzędnika konsularnego o potrzebie ustanowienia opieki lub kurateli nad niepełnoletnim lub mającym ograniczoną zdolność do czynności prawnych obywatelem Państwa wysyłającego bądź o potrzebie ochrony mienia znajdującego się w Państwie przyjmującym, którym — niezależnie od przyczyny — obywatel Państwa wysyłającego nie jest w stanie zarządzać.

2. Urzędnik konsularny może porozumiewać się z właściwymi organami Państwa przyjmującego oraz z obywatelami Państwa wysyłającego w sprawach wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu, a w szczególności proponować osoby na opiekuna lub kuratora.

Artykuł 47

Porozumiewanie się z obywatelami Państwa wysyłającego

Urzędnik konsularny ma prawo porozumiewać się z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu porad i wszelkiej pomocy, a w razie konieczności zapewnić mu pomoc prawną. Państwo przyjmujące nie będzie w żaden sposób ograniczać możliwości porozumiewania się obywatela Państwa wysyłającego z urzędem konsularnym ani ograniczać dostępu do tego urzędu.

Artykuł 48

Porozumiewanie się z obywatelami pozbawionymi wolności

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią urzędnika konsularnego bezzwłocznie, to jest nie później niż w ciągu trzech dni, o każdym mającym miejsce w jego okręgu konsularnym przypadku aresztowania, zatrzymania lub pozbawienia wolności w innej formie obywatela Państwa wysyłającego.

2. Urzędnik konsularny ma prawo odwiedzania i porozumiewania się z obywatelem Państwa wysyłającego, który

jest aresztowany, podlega jakiejkolwiek formie ograniczenia wolności lub odbywa karę pozbawienia wolności oraz, jeśli zachodzi potrzeba, zapewnienia mu pomocy prawnej. Prawo odwiedzania i porozumiewania się jest przyznawane okresowo i będzie mogło być wykonywane w możliwie najkrótszym czasie, a w każdym razie nie później niż w ciągu czterech dni od daty aresztowania lub ograniczenia wolności osobistej.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą informować zainteresowane osoby o możliwości porozumiewania się z urzędem konsularnym.

4. Wizyty wymienione w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu będą się odbywały zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Rozumie się, że te ustawy i inne przepisy nie mogą utrudniać wykonywania wymienionych funkcji konsularnych.

Artykuł 49

Wypadki drogowe

Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią bezzwłocznie urzędnika konsularnego o wszystkich poważnych wypadkach drogowych obywateli Państwa wysyłającego. Na wniosek urzędu konsularnego organy te udostępnią dokumenty dotyczące wypadku drogowego, w którym uczestniczył obywatel Państwa wysyłającego.

Artykuł 50

Zgon obywatela

Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o zgonie obywatela Państwa wysyłającego. Na wniosek urzędu konsularnego organy te prześlą mu bezpłatnie odpis aktu zgonu lub innego dokumentu stwierdzającego zgon.

Artykuł 51

Spadek

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o otwarciu w tym Państwie spadku po obywatelu Państwa wysyłającego, a także — niezależnie od obywatelstwa osoby zmarłej — o otwarciu spadku, którym obywatel Państwa wysyłającego może być zainteresowany w charakterze spadkobiercy, uprawnionego lub zapisobiercy.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą odpowiednie środki przewidziane w ustawach i innych przepisach tego Państwa dla ochrony spadku i przekazania urzędnikowi konsularnemu odpisu testamentu, jeżeli został on sporządzony, oraz wszelkich informacji, jakimi dysponują, dotyczących uprawnionych, ich miejsca zamieszkania i miejsca pobytu, wartości i składników masy spadkowej, w tym także kwot pochodzących z tytułu ubezpieczeń społecznych i polis ubezpieczeniowych. Powiadomią także o dacie rozpoczęcia postępowania spadkowego lub o stadium, w jakim ono się znajduje.

3. Urzędnik konsularny ma prawo, bez potrzeby przedstawienia pełnomocnictwa, do reprezentowania, bezpośred-

nio lub za pośrednictwem swego przedstawiciela, przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego obywatela Państwa wysyłającego, uprawnionego do spadku lub mającego roszczenia do spadku w Państwie przyjmującym, jeżeli jest on nieobecny lub nie ustanowił innego pełnomocnika.

4. Urzędnik konsularny ma prawo domagać się od właściwych organów Państwa przyjmującego:

- a) zabezpieczenia spadku, nałożenia i zdjęcia pieczęci, wyznaczenia administratora spadku, a także udziału w wymienionych czynnościach;
- b) sprzedaży mienia należącego do spadku, a także powiadomienia go o ustalonej dacie tej sprzedaży, aby mógł być przy niej obecny.

5. Z chwilą zakończenia postępowania spadkowego lub innych czynności urzędowych właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego i po uregulowaniu długów, opłat i podatków w ciągu trzech miesięcy prześlą mu spadek lub udziały spadkowe osób, które reprezentuje.

6. Jeżeli wartość spadku jest niewielka, urzędnik konsularny będzie mógł się domagać wydania mu mienia należącego do spadku. Będzie on mógł wówczas przekazać to mienie zainteresowanym osobom.

7. Urzędnik konsularny ma prawo otrzymywać, w celu przekazania osobom uprawnionym, udziałów spadkowych i zapisów przypadających obywatelom Państwa wysyłającego, nie mającym stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym, oraz otrzymywać kwoty, które przypadają uprawnionym z tytułu odszkodowań, rent, ubezpieczeń społecznych, zaległych zarobków i polis ubezpieczeniowych.

8. Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym, zmarł w czasie pobytu w tym Państwie, to mienie pozostałe po nim zostanie zabezpieczone przez właściwe organy Państwa przyjmującego, a następnie przekazane, bez specjalnego postępowania, urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny spłaci długi zaciągnięte przez osobę zmarłą w czasie jej przebywania w Państwie przyjmującym do wysokości wartości przekazanego mienia.

9. Przekazanie mienia i należności do Państwa wysyłającego stosownie do postanowień ust. 5, 6, 7 i 8 niniejszego artykułu może być dokonane jedynie zgodnie z ustawodawstwem Państwa przyjmującego.

Artykuł 52

Opieka nad statkami

1. Urzędnik konsularny ma prawo udzielać wszelkiej pomocy przewidzianej w niniejszej konwencji statkom Państwa wysyłającego i ich załogom podczas pobytu w portach, na wodach terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego od momentu dokonania odprawy tych statków, związanej z ich wejściem. Może on korzystać z prawa nadzoru i inspekcji statków Państwa wysyłającego oraz ich załóg. W tym celu może on odwiedzać statki Państwa wysyłającego oraz przyjmować wizyty kapitanów i innych członków załóg.

2. Urzędnik konsularny może zwracać się o pomoc do właściwych organów Państwa przyjmującego przy wykonywaniu wszelkich czynności odnoszących się do statku Państwa wysyłającego, kapitana i innych członków załogi statku.

Artykuł 53

Uprawnienia urzędnika konsularnego wobec statków i ich załóg

Urzędnik konsularny ma prawo w stosunku do statków Państwa wysyłającego:

- a) bez uszczerbku dla uprawnień organów Państwa przyjmującego przesłuchiwać kapitana lub innego członka załogi statku, sprawdzać, przyjmować, poświadczać, sporządzać lub podpisywać wszelkie zaświadczenia bądź inne dokumenty dotyczące statku, przyjmować oświadczenia odnoszące się do statku, ładunku i podróży, a także wydawać dokumenty niezbędne do ułatwienia wejścia, postoju i wyjścia statku;
- b) pośredniczyć w uregulowaniu lub ułatwieniu uregulowania wszelkiego rodzaju sporów między kapitanem a innymi członkami załogi, włącznie ze sporami dotyczącymi umów o pracę i warunków pracy, zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego;
- c) dokonywać czynności związanych z zatrudnieniem lub zwolnieniem kapitana lub innego członka załogi;
- d) podejmować wszelkie środki w celu zapewnienia leczenia szpitalnego i repatriacji kapitana lub innego członka załogi;
- e) udzielać kapitanowi lub innym członkom załogi opieki i pomocy w ich stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego;
- f) podejmować wszelkie niezbędne środki dla zachowania dyscypliny i porządku na pokładzie statku.

Artykuł 54

Interwencje organów państwa przyjmującego na pokładzie statku

1. Jeżeli sąd lub inny organ Państwa przyjmującego zamierza aresztować lub zatrzymać na pokładzie statku Państwa wysyłającego kapitana, innego członka załogi, pasażera tego statku lub inną osobę, która nie jest obywatelem Państwa przyjmującego, lub zająć mienie znajdujące się na pokładzie statku albo przeprowadzić na pokładzie urzędowe dochodzenie, to właściwy organ Państwa przyjmującego powiadamia o tym wcześniej urzędnika konsularnego, aby mógł on być obecny przy dokonywaniu tych czynności. Jeżeli na skutek pilności sprawy uprzednie powiadomienie urzędnika konsularnego jest niemożliwe lub jeżeli nie był on obecny przy wykonywaniu wymienionych czynności, to organy Państwa przyjmującego poinformują urzędnika konsularnego niezwłocznie i wyczerpująco o podjętych działaniach. Właściwe organy Państwa przyjmującego ułatwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą aresztowaną lub zatrzymaną, a także porozumiewanie się z taką osobą oraz podjęcie właściwych kroków w celu ochrony interesów zainteresowanej osoby lub statku.

2. Postanowień ust. 1 niniejszego artykułu nie stosuje się do zwykłej kontroli przeprowadzanej przez organy Państwa przyjmującego w sprawach paszportowych, celnych, zdrowia publicznego, zanieczyszczeń morza i bezpieczeństwa życia na morzu albo też do wszelkiej czynności podjętej na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 55

Awaria lub zatonięcie statku

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego zatonął, uległ uszkodzeniu, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub doznał innej awarii na wodach terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego, łącznie z portami, to właściwe organy tego Państwa poinformują o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego.

2. W przypadkach wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą, zgodnie ze swoim ustawodawstwem, niezbędne środki w celu ratowania i ochrony statku, pasażerów, załogi, wyposażenia, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na pokładzie, a także w celu zapobieżenia naruszeniu własności i nieporządkom na statku oraz ich zlikwidowania. Środki te zostaną podjęte także w stosunku do przedmiotów stanowiących część statku lub jego ładunku, które znalazły się poza statkiem. Organy Państwa przyjmującego powiadomią urzędnika konsularnego o podjętych środkach. Organy te udzielą urzędnikowi konsularnemu pomocy w celu podjęcia wszelkich kroków będących następstwem awarii, osadzenia na mieliźnie lub zatonięcia statku.

3. W razie gdy statek Państwa wysyłającego zatonie, a jego wyposażenie, ładunek, zapasy lub inne przedmioty, które znajdowały się na pokładzie, zostaną znalezione na brzegu Państwa przyjmującego lub w jego pobliżu albo zostaną sprowadzone do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani jego pełnomocnik, ani agent morski, ani też przedstawiciele ubezpieczenia nie są obecni lub nie mogą podjąć kroków w celu zabezpieczenia lub zarządzenia tym mieniem, to urzędnik konsularny jest upoważniony, w charakterze przedstawiciela właściciela statku, do podjęcia takich środków, jakie mógłby podjąć w tym samym celu właściciel, gdyby był obecny.

4. Urzędnik konsularny może również podjąć środki przewidziane w ust. 3 niniejszego artykułu w odniesieniu do każdego przedmiotu należącego do obywatela Państwa wysyłającego i pochodzącego z pokładu lub z ładunku statku, bez względu na jego przynależność państwową, sprowadzonego do portu lub znalezione na brzegu, w pobliżu brzegu albo na statku, który uległ awarii, osiadł na mieliźnie lub zatonął. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o istnieniu takiego przedmiotu.

5. Urzędnik konsularny ma prawo, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, uczestniczyć w dochodzeniu wszczętym w celu ustalenia przyczyn awarii, osadzenia na mieliźnie lub zatonięcia statku.

Artykuł 56

Śmierć lub zaginięcie członka załogi

1. Jeżeli kapitan lub inny członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym

na statku lub na lądzie, to kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego są wyłącznie kompetentni do sporządzenia spisu inwentarza przedmiotów, walorów i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego, i do dokonania innych czynności koniecznych do zabezpieczenia mienia i jego przekazania w celu likwidacji spadku. Jeżeli zmarły lub zaginiony jest obywatelem Państwa przyjmującego, to kapitan lub jego zastępca sporządza spis inwentarza w momencie stwierdzenia zgonu lub zaginięcia. Kopia tego spisu jest doręczana organom Państwa przyjmującego, które są właściwe do dokonywania wszelkich czynności koniecznych do zabezpieczenia mienia, a w razie potrzeby — do likwidacji spadku. Organy te powiadomią o swych czynnościach urząd konsularny Państwa wysyłającego.

2. Jeżeli urzędnik konsularny wykonuje czynności w sprawach spadkowych określone w ust. 1 niniejszego artykułu, to ma on obowiązek przestrzegania ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego.

Artykuł 57

Statki powietrzne

Postanowienia artykułów 52—56 niniejszej konwencji stosuje się odpowiednio do statków powietrznych Państwa wysyłającego, pod warunkiem że ich zastosowanie nie będzie naruszać postanowień innych umów dwustronnych lub wielostronnych w sprawach lotniczych, które obowiązują między Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 58

Należności i opłaty konsularne

1. Urząd konsularny może pobierać na terytorium Państwa przyjmującego za dokonane czynności konsularne opłaty oraz inne należności, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego.

2. Kwoty pobierane z tytułu czynności konsularnych, wymienione w ust. 1 niniejszego artykułu, są wolne od wszelkich podatków i opłat Państwa przyjmującego.

Artykuł 59

Przekazywanie dokumentów

Urzędnik konsularny ma prawo do doręczania pism sądowych i pozasądowych oraz dokonywania przesłuchań zgodnie z umowami międzynarodowymi obowiązującymi między Umawiającymi się Stronami, a przy braku takich umów — w sposób zgodny z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Uprawnienie to może być wykonywane tylko w stosunku do obywateli Państwa wysyłającego i bez stosowania środków przymusu.

Artykuł 60

Inne funkcje konsularne

Urzędnik konsularny może wykonywać wszelkie inne funkcje konsularne, powierzone mu przez Państwo wysyłające, jeżeli nie są one sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego lub którym Państwo to się nie sprzeciwia.

ROZDZIAŁ V

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 61

Przestrzeganie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego

1. Wszystkie osoby korzystające z przywilejów i immunitetów obowiązane są, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, przestrzegać ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego.

2. Pomieszczenia konsularne nie powinny być używane w sposób niezgodny z wykonywaniem funkcji konsularnych.

Artykuł 62

Wykonywanie funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne

1. Wszystkie postanowienia niniejszej konwencji stosuje się odpowiednio w razie wykonywania funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne.

2. Imiona i nazwiska członków przedstawicielstwa dyplomatycznego, przydzielonych do służby konsularnej w tym przedstawicielstwie, będą notyfikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

3. Członkowie przedstawicielstwa dyplomatycznego, wymienieni w ust. 2 niniejszego artykułu, korzystają nadal z przywilejów i immunitetów wynikających z ich statusu dyplomatycznego.

Artykuł 63

Ratyfikacja i wejście w życie

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

2. Z chwilą wejścia w życie niniejszej konwencji traci moc Konwencja konsularna podpisana w Bukareszcie dnia 24 marca 1973 r.

3. Niniejsza konwencja jest zawarta na czas nieokreślony. Może ona zostać wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim przypadku przestanie ona obowiązywać po upływie sześciu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Na dowód czego upoważnieni pełnomocnicy Wysokich Umawiających się Stron podpisali niniejszą konwencję i opatrzyli ją pieczęciami.

Sporządzono w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r. w dwóch oryginalnych egzemplarzach, każdy z nich w językach polskim i rumuńskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej
K. Skubiszewski

W imieniu
Rumunii
T. V. Melescanu

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 27 lipca 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*

105

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 17 grudnia 1993 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią, sporządzonej w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 63 ust. 1 Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią, sporządzonej w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r., nastąpiła w Warszawie dnia 14 grudnia 1993 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionej

konwencji. Wymieniona konwencja wchodzi w życie dnia 13 stycznia 1994 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *A. Olechowski*

106

UKŁAD

między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią o przyjaznych stosunkach i współpracy,

sporządzony w Bukareszcie dnia 25 stycznia 1993 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 25 stycznia 1993 r. został sporządzony w Bukareszcie Układ między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią o przyjaznych stosunkach i współpracy w następującym brzmieniu:

UKŁAD

między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią o przyjaznych stosunkach i współpracy

Rzeczpospolita Polska i Rumunia (nazywane dalej „Umawiającymi się Stronami”)

- nawiązując do tradycji ich przyjaznych stosunków i dobrosąsiedzkiej współpracy,

- przekonane o konieczności poszanowania zasad demokracji i sprawiedliwości oraz pełnego przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności,
- świadome, że dalszy rozwój przyjaznych stosunków między nimi odpowiada żywotnym interesom ich narodów i jest nierozdzielnie związany z umacnianiem pokoju, bezpieczeństwa i współpracy w Europie,
- wierne swoim zobowiązaniom wynikającym z prawa międzynarodowego, a w szczególności z Karty Narodów Zjednoczonych,